

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 30 września 2024 r.

w sprawie uznania Kanału Bydgoskiego za pomnik historii

W tym roku mija 250 lat istnienia Kanału Bydgoskiego – drogi wodnej łączącej Wisłę i Odrę poprzez ich dopływy.

Kanał Bydgoski, zbudowany w latach 1773–1774, jest najstarszym czynnym do dnia dzisiejszego śródlądowym kanałem wodnym na obecnym terytorium Polski. Jego budowa trwała rekordowe 18 miesięcy. Jest on przykładem ówczesnej myśli technicznej i do dnia dzisiejszego jest jednym z najcenniejszych zabytków hydrotechnicznych w naszym kraju. Jego symbolem jest sześć śluz żeglugowych – komorowych, a włącznie z trzema śluzami na Starym Kanale Bydgoskim daje to imponującą liczbę bezcennych miejsc, których wartość historyczna jest przeogromna. Warto chociażby wspomnieć, że jest on starszy od Kanału Augustowskiego czy Kanału Elbląskiego, a przez wiele lat był on jedyną drogą wodną łączącą wschód i zachód Europy. Kanał Bydgoski jest również wykorzystywany, co prawda już w większości tylko w ruchu turystycznym. Stanowi on wraz z Kanałem Górnonoteckim, Jeziorem Gopło, Wartą oraz Notecią - Wielką Pętlę Wielkopolski.

Kanał Bydgoski w 2005 roku został wpisany w całości do rejestru zabytków. Zabytek tej wagi przedstawia jednak szczególną wartość historyczną utrwaloną w powszechnej świadomości i ma duże znaczenie dla dziedzictwa kulturalnego Polski, co kwalifikuje go do uznania go w drodze rozporządzenia przez Prezydenta RP za pomnik historii – co wymaga przejścia skomplikowanej procedury i opiniowania.

Wniosek o uznanie Kanału Bydgoskiego za pomnik historii złożyło Miasto Bydgoszcz oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego doceniając znaczenie Kanału Bydgoskiego wyraża poparcie dla działań, których celem jest uznanie go za pomnik historii w rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Otrzymują:

1. Prezydent RP Andrzej Duda;
2. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Hanna Wróblewska,
3. p.o. Dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa Marlena Happach,
4. Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków Izabela Brzostowska,
5. Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Joanna Kopczyńska,
6. Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Bydgoszczy Piotr Kurnatowski,
7. Prezydent Miasta Bydgoszczy Rafał Bruski.